

Til Stortingets energi- og miljøkomite

Høring om:

1) St. Meld. 36 (2020-2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser

2) Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021) Energi til arbeid - langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser

Deres ref:

Vår ref: JIM

Dato: 270422

Norsk Industri er godt fornøyd med at regjeringen har valgt å legge den forrige regjeringens stortingsmelding til grunn for sitt arbeid. Norsk energipolitikk trenger brede forlik som gir forutsigbarhet og trygghet for investeringer og drift.

Rikelig krafttilgang er en nødvendig betingelse for at vi skal nå klimamålene våre og få til den industrielle utviklingen vi alle ønsker. Da må vi ha et kraftmarked og en kraftbalanse som gir rikelig krafttilgang og rimelige priser. Dette kommer frem i Hurdalsplattformen, det ligger i mandatet til Energikommisjonen og ambisjonene gjentas i tilleggsmeldingen.

Det er bra at regjeringen erkjenner de reelle problemene med skyhøye kraftpriser i Sør-Norge når de skriver at "*årsaken til kraftsituasjonen 2021-2022 er sammensatt, og skyldes både midlertidige og mer varige endringer i kraftmarkedene*". Norsk Industri deler denne vurderingen fullt og helt. Nå gjenstår det å bruke rett medisin for å løse den akutte situasjonen raskt. Fremtidens norske kraftpolitikk og kraftsystem må tåle en "stresstest" av den type vi nå opplever. Dette er helt avgjørende for å sikre forutsigbarhet for de store investeringene som må til for å realisere det grønne skiftet.

Mange av spørsmålene kan Energikommisjonen gi svar på. Norsk Industri er opptatt av at det også må ses på om dagens markedsdesign er hensiktsmessig opp mot de raske endringene i kraftmarkedene vi ser rundt oss, for eksempel i Tyskland, UK og Nederland. Energikommisjonen skal også anbefale tiltak for raskere kraftutbygging. Vi merker oss at regjeringen legger opp til å se på hvordan disponeringen av vannkraftmagasinene innvirker på kraftbalanse og prissetting i kraftmarkedet. Her må vi spesielt ha søkelys på flerårsmagasinenes funksjon for å sikre det norske samfunnet den "back up" vi trenger i mangel på andre alternativer.

Norsk Industri mener det fremdeles er et stort potensial for opprustning og utvidelse av vannkraftverkene, herunder tilpasning til større nedbørsmengder og klimatilpasning. Regjeringen understreker at omleggingen av skattesystemet for vannkraftproduksjon legger til rette for lønnsomme investeringer i opprustning og utvidelse av vannkraft. Samtidig går det tregt med investeringene. Stortingsbehandlingen bør derfor bidra til at det stilles tydeligere krav, og det må ses på betingelser og mulighet for å få større mengde produsert og effekt fra småkraftverk (< 10 MW). Oppdaterte konsesjonskrav med krav om bruk av best tilgjengelig teknologi mv, vil både fremme teknologiutvikling, være positivt for leverandørindustrien, bidra til reduksjon i indirekte klimagassutslipp og færre naturinngrep. Samtidig må en sørge for at konsesjonsbehandlingen blir mer effektiv.

Havvind vil utgjøre det vesentlige bidraget til den framtidige energiforsyningen, og er en stor mulighet for industriell utvikling for leverandørindustrien. Regjeringen sier i

meldingen at de vil arbeide for å effektivisere konsesjonsprosessen og korte ned tiden frem mot bygging av havvind, slik at de første havvindprosjektene kan være i drift før 2030. Norsk Industri deler regjeringens vurderinger, selv om de ikke er konkrete på hva som skal til for å korte ned tiden for planlegging og gjennomføring av havvindsprosjektene. Det er viktig at regjeringen nå fortsetter dialogen med partene i arbeidslivet og aktørene slik at vi kommer fram til gode tiltak som bidrar til forsering av investeringene.

Det er spesielt viktig at Norge, som andre land, raskt fastsetter bindende mål for havvind generelt, og spesielt for flytende havvind frem mot 2050. Bindende milepæler for produksjon i 2030 og 2040 må raskt på plass. En forutsetning er avklaring av forutsigbare rammebetingelser i løpet av dette året. Staten må ta den nødvendige risikoavlastningen for å bidra til at nasjonale klimamål kan nås, til etablering av nye grønne verdikjeder og til at omstilling av den industrielle verdikjeden knyttet til norsk sokkel realiseres raskt.

Norsk Industri støtter stortingsmeldingens og tilleggsmeldingens beskrivelse og politikk for videreutvikling av norsk sokkel. Forutsigbare rammebetingelser, at konsesjonssystemet ligger fast og at det fortsatt skal gis nye letetillatelser er avgjørende for bransjen. Dette vil gjøre at klimamålene kan nås, næringen er lønnsom og at bedriftene kan levere stadig mer til nye verdikjeder. Den midlertidige skatteendringen, som Stortinget vedtok i 2020 gir resultater. Det blir et rekordhøyt antall PUD-innleveringer i 2022 og dette har gjort at leverandørindustri i mange ledd og verft har opprettholdt aktivitet. Den høye aktiviteten hindrer ikke den samme leverandørindustrien fra å vokse i nye områder. Tvert om bidrar god inntjening i olje og gass til kraftigere satsinger innenfor både havvind, hydrogen og andre grønne verdikjeder.

En ny [rapport](#) fra det belgiske universitetet KU Leuven, utarbeidet på oppdrag fra europeisk industri, advarer om at Europa står overfor mangel på kritiske metaller i løpet av de neste 15 årene. Satsing på sirkulær økonomi er helt nødvendig, men vil ikke løse utfordringene raskt nok og er derfor langt fra tilstrekkelig for å dekke gapet frem mot 2040.

Tilgang på regulerbar fornybar kraft til konkurransedyktige priser, god råvaretilgang og høy foredlingskompetanse gir svært gode muligheter til å både bevare og utvide den norske eksporten av mineraler og metaller til Europa. Energimeldingen vektlegger at energiresursene skal bidra til arbeid og langsiktig verdiskaping i Norge. Kraftforedling bidrar nettopp til dette og til det grønne skiftet til Europa. Det beste bidraget er at vår tilgang til ren energi brukes til å produsere innsatsfaktorer til grønn omstilling for Europa her i Norge. Dette vil dessuten sikre ønsket og nødvendig sysselsetting og verdiskaping i Norge knyttet til viktige råvarer og energibærere som aluminium, silisium av ulik karakter, kjemikalier basert på grønt karbon, hydrogen, grønn ammoniakk og moderne batterier som viktige eksempler.

På kort sikt har Norsk Industri ønsket en strømstøtteordning med elementer fra hva forbrukerne, veksthusnæringen og landbruket har fått. Industrien har jevnt forbruk over året, og vil ikke som forbrukerne få lavere regninger gjennom sommeren. Det er staten og kommunene som nå får en ekstraordinær profitt på det som for bedriftene er nødvendig infrastruktur. Dette skiller økte strømregninger fra alle andre økte priser.

Norsk Industri verdsetter at regjeringen arbeider med å lage et marked for langsiktige kontrakter også for flere enn kraftintensiv industri, i form av fastpriser på

henholdsvis tre, fem og syv år. I lys av den alvorlige situasjonen med vedvarende svært høye priser, ber vi om at forslaget kommer inn i revidert nasjonalbudsjett slik at det kan fungere fra 1. juli 2022.

Norsk Industri støtter Nelfo sitt innspill om behovet for en nasjonal satsing på energieffektivisering, sluttbrukerfleksibilitet og distribuert produksjon av solkraft, og viser til deres konkrete forslag. Dette vil på kort tid kunne gi et stort og viktig bidrag til kraftbalansen, og på den måten legge til rette for videreutvikling av norsk industri og fortsatt elektrifisering av fossil energibruk i Norge. I tillegg minner vi om Norsk Industris tidligere innspill til Energi- og miljøkomiteen om å sørge for at Enova igjen blir en relevant partner for industrien for å redusere energibruken og kutte klimagassutslipp med kjent teknologi.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri